

Strålkastaren

Tillsammans för hållbart resande 2/2026

TEMA

Ljusnande
framtid för
yrkesförare

Så bidrar du till
en arbetsplats
öppen för alla

Nu rullar nya
X80-tågen
i regionen

**Kenneth
sjunger ut**

Därför blev han bästa bussföraren
i Västra Götaland

Strålkastaren

Strålkastaren är en tidning för alla som arbetar inom eller för Västtrafik.

Ansvarig utgivare: Malin Bernhardsson.

Redaktionsråd: Petra Ebbeson och Lars Jönsson.

Kontakt med redaktionsrådet: Mejla gärna till stralkastaren@vasttrafik.se eller ring 010-43 45 200.

Redaktion och produktion: Spoon, www.spoon.se, 031-10 21 40.

Omslagsfoto: Emelie Asplund

Tryck: Trydells tryckeri.

Upplaga: Cirka 1500 ex. Trycks på miljömärkt papper.

Frågor om din prenumeration: Mejla stralkastaren@vasttrafik.se.

Om Västtrafik: Västtrafik finns till för alla som reser kollektivt i Västra Götaland. Vi är Sveriges näst största kollektivtrafikföretag. All trafik upphandlas i konkurrens och körs på entreprenad. Vi ägs av Västra Götalandsregionen. Huvudkontoret finns i Skövde och lokalkontor i Borås, Göteborg, Uddevalla och Vänersborg. Västtrafik har cirka 500 anställda, men tillsammans med våra partnerföretag är vi 9 000 personer. Varje dag reser 404 000 personer med våra drygt 3 700 fordon. Fordonen – bussar, tåg, spårvagnar, bilar och båtar – kör 46 700 mil, vilket motsvarar 11,6 varv runt jorden.

”Vi behöver fortsätta visa att det är en framtidsbransch”

I detta nummer har Strålkastaren fokus på kollektivtrafiken som framtidsbransch. Vad kan Västtrafik göra för att det ska vara attraktivt att jobba inom kollektivtrafiken?

– Vi behöver fortsätta visa att det är en framtidsbransch. Och vi behöver hela tiden arbeta tätt tillsammans med våra partners för att attrahera fler. Och behålla dem! Det är ju inte ett yrke som passar alla, men väldigt många. Just nu pågår många både regionala och nationella projekt där vi samverkar och hittar nya sätt att skapa bättre förutsättningar både på kort och lång sikt för att behålla och locka fler till branschen, bland annat genom att satsa på kompetensutveckling.

När du träffar partnerföretagen – hur går diskussionerna om att attrahera och behålla kundnära medarbetare?

– Det känns väldigt positivt! Vi har under flera år nu genomfört aktiviteter tillsammans. På rekryteringsevenen har jag träffat många engagerade medarbetare som är väldigt bra ambassadörer för branschen och som bidrar till att locka fler att söka sig till kollektivtrafiken. Det är också väldigt roligt med det engagemang som finns hos partners i både de regionala och nationella samverkansprojekten.

Västtrafik stödjer Prides arbete för ett tolerant samhälle och alla människors lika

värde. Vad är dina tips för hur vi skapar en inkluderande arbetsplats där alla känner sig välkomna?

– Det är att verkligen bära med sig det i vardagen. Att bli sedd är ett behov som alla har i olika utsträckning. Det krävs oftast väldigt lite men det ger stor effekt. Kanske att det är just vetskapen om att små gester har betydelse. Att ställa några frågor är ett exempel som också ger mycket tillbaka. Att vara nyfiken helt enkelt.

Det är femte gången gillt för sommarbiljetten, där resenären får tre zoner till priset av en. Vilken plats skulle du vilja upptäcka i sommar?

– Jag skulle vilja ta mig till Hjo igen. Jag var där för väldigt länge sedan och det är en vacker stad! Jag hoppas att fler får möjlighet att upptäcka vår fina region i sommar. Jag vill också passa på att önska en trevlig sommar och tacka alla som bidrar till att hålla i gång kollektivtrafiken i Västra Götaland! ☺

LARS BACKSTRÖM
VD PÅ VÄSTTRAFIK

Säkra din prenumeration på Strålkastaren!

Strålkastaren har bytt adressregister. Vill du fortsätta få tidningen hem? Då måste du anmäla dig. Missa inte det! Tidningen är helt gratis, som vanligt.

◀ Skanna QR-koden med din mobiltelefon och fyll i dina uppgifter för att anmäla din prenumeration!

FOTO: ANNA SIGVARDSSON HÖGBORG

12

FOTO: SAMUEL UNÉUS

7

7 De första X80-tågen på plats

Nu rullar de första X80 från Göteborg till Varberg, Älvängen och Vänersborg. Framöver ska de köra i hela regionen.

12 Satsar på en framtidsbransch

På Motorbranschens Tekniska Gymnasium utbildas framtidens bussförare i nära samarbete med bussbolagen.

21 Skriver noveller med busstema

Jerken Jerkenstam har kört buss i 42 år och skriver noveller om sin kärlek till bussar på fritiden.

22 Skapa en schysst arbetsplats

Hbtqi-personer möter ofta kränkningar på jobbet. Vi tipsar om hur du kan bidra till en bättre arbetsplats.

- 6 **Ögonblicket** Ukrainare testar spårvagnar
- 17 **Så funkar det** Den nya biljettläsaren
- 18 **Mitt jobb** Kenneth är bästa bussföraren
- 20 **Utblick** Sju storslagna tunnelbanestationer

FOTO: ANNA SIGVARDSSON HÖGBORG

21

22

Seniorerna gillar digital biljett i app

UNDER HÖSTEN lanserades digitala seniorekort successivt i hela regionen. Det innebär att alla som har en seniorbiljett nu kan välja att få den digitalt i appen Västtrafik To Go i stället för ett fysiskt kort. I Västra Götalandsregionen är det cirka 300 000 personer som har en seniorbiljett och i slutet av april hade cirka 12 procent av dem valt att gå över till appen. Alla som valt en digital seniorbiljett under lanseringen har fått möjlighet att svara på en enkät, som fått fina resultat.

– Vi har en kundnöjdhet på 4,8 av 5. Seniorerna tycker att det har varit enkelt att förstå erbjudandet och lätt att använda den digitala biljetten. Det känns väldigt bra att vi äntligen har fått in seniorerna i To Go. De är viktiga för oss, åker mycket kollektivt och uppskattar verkligen sin seniorbiljett, säger Eva-Lena Almered, produktägare för To Go på Västtrafik. ☺

Seniorer i Västra Götalandsregionen kan numera välja att få seniorbiljetten digital i appen Västtrafik To Go.

FOTO: ANNA SIGVARDSSON HÖGBORG

FOTO: DANIEL UMFELT

Kommundirektör Evike Sandor döper Tjörns nya färja.

Ny elfärja på Tjörn

DEN 29 APRIL döptes Tjörns nya elfärja Ellenor av kommundirektören Evike Sandor. Färjan går på linjen 361 (Rönnäng–Dyrön–Åstol–Tjörnekalv) och har plats för 180 resenärer, jämfört med tidigare 120. Vid behov kan Ellenor också ta med en ambulans på fördäck. Färjeläget i Rönnäng har byggts om så att den nya färjan kan laddas där mellan turerna. ☺

FAKTA ELLENOR

- Längd:** 27 m
- Bredd:** 7,2 m
- Motorstyrka:** 2 x 250 kW
- Batterikapacitet:** 1 000 kWh
- Antal resenärer:** 180

SIFFRAN

3

Så många procent har politikerna i Västra Götalandsregionen beslutat att höja biljettpriserna i kollektivtrafiken med. Priset på en enkelbiljett kommer till exempel att höjas från 37 till 38 kronor. De nya priserna började gälla den 9 juni. Det blir fortsatt billigare för göteborgare med periodbiljetter i appen Västtrafik To Go eftersom Göteborgs stad subventionerar dessa biljetter.

FOTO: EDDIE LÖTHMAN

I mitten av april fanns Västtrafik och flera partnerbolag på Drottningtorget i Göteborg för att träffa personer som är intresserade av att jobba inom kollektivtrafiken.

FOTO: THOMAS HARRYSSON

Sommarbiljetten är tillbaka även i år och ger resenärer möjlighet att resa i alla zoner, men bara betala för en.

Sommarbiljetten är tillbaka

FÖR FEMTE ÅRET i rad finns en särskild sommarbiljett. Biljetten släpps den 15 juni och gäller i alla zoner (A, B och C) under 30 dagar, men resenären betalar endast för en zon. Biljetten säljs enbart i appen Västtrafik To Go mellan den 15 juni och 31 juli. Den aktiveras direkt vid köptillfället och gäller i 30 dagar från den dag biljetten köps. Sista giltighetsdag är den 29 augusti om resenären köper en biljett den 31 juli.

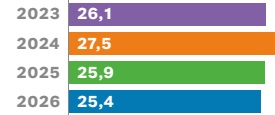
Sommarbiljetten kostar 890 kronor för vuxen och 670 kronor för ungdom (student).

Vuxna kan som vanligt ta med tre ungdomar (7–19 år) på resan utan extra kostnad (Res 4 betala för 1), men biljetten går inte att låna ut. Biljetten gäller på alla Västtrafiks fordon inom Västtrafiks område och vissa andra tåg (se vasttrafik.se/biljetter/sommarbiljett).

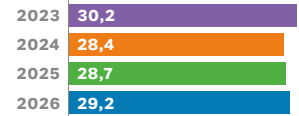
RESESTATISTIK

Diagrammen visar antalet miljoner delresor per månad jämfört med tidigare år.

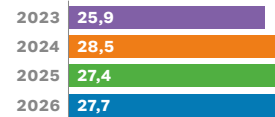
FEBRUARI

MARS

APRIL

DATUMET

Då byter de flesta linjer tidtabell (Borås stadstrafik och Västtågen byter den 22 juni). Samtidigt görs vissa ändringar i trafiken. Bland annat byter Stenungsund Express namn till linje 321, och kommer att köras med nya dubbeldäckare.

Hållplatser byter namn

DEN 15 JUNI byter hållplats Centralstationen namn till Drottningtorget, och hållplats Nordstan till Nils Ericsonsplatsen. Förändringen hänger ihop med att Göteborgs centralstation får en ny underjordisk del och nya entréer när första delen av Västlänken öppnar i december. Syftet är att minska risken för förväxlingar och göra det enklare att orientera sig. Dessutom tillkommer en helt ny busshållplats: Bergslagsparken. Den placeras mellan en av de nya stationsentréerna och Regionens hus och öppnar samtidigt som den nya stationsdelen.

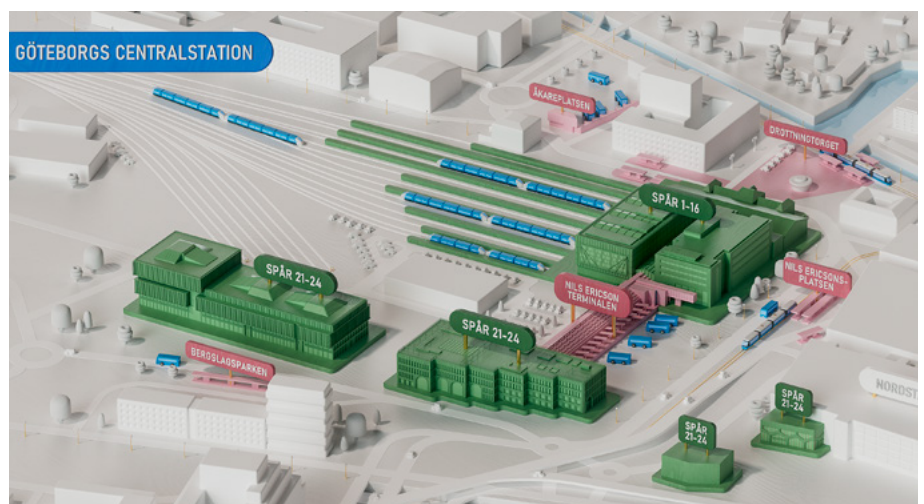

ILLUSTRATION: BBDO

15 april, kl 11:00

Göteborgs Spårvägars verkstad på Rantorget

GÖTEBORGS SPÅRVÄGAR HOPPAS kunna donera ett 40-tal spårvagnar av den äldre modellen M29 till den ukrainska staden Mykolajiv. I april kom representanter från stadens spårvagnsbolag på besök för att få en genomgång av hur spårvagnarna fungerar och även provköra dem. Förhoppningen är att kunna skicka den första vagnen till Ukraina redan under hösten, men kommun- och regionfullmäktige måste först fatta formella beslut om donationen. [📍](#)

Efter flera förseningar rullar nu de nya X80-tågen i regionen.

FOTO: SAMUEL UNEUS

Nu rullar X80-tågen

De nya X80-tågen är äntligen här. Efter flera förseningar rullar de första tågen på flera sträckor i regionen.

UNDER VÅREN BLEV de första X80-tågen besiktigade och godkända. Till en början går de på sträckorna Göteborg-Älvängen, Göteborg-Vänersborg och Göteborg-Varberg. Tågen kör då med resenärer ombord samtidigt som lokförare och annan personal utbildas. Planen är att de officiellt sätts i trafik i juli.

Leveransen av de nya tågen har försenats flera gånger. Först på grund av pandemin och inför slutleveransen behövde mjukvaran i tågen korrigeras.

– Vi hade en förhoppning om att vi skulle ha tåg i trafik i augusti eller september 2025. Men det behövdes lite uppdateringar för att tågen skulle fungera i vår trafikmiljö. Det är viktigt att vi får vad vi beställt och att allt fungerar när vi tar över dem, så att det inte

blir en massa saker som måste fixas i efterhand, säger Annika Lindahl, projektkoordinator för tåg på Västtrafik.

Västtrafik har hittills beställt 45 nya tåg och har möjlighet att köpa ytterligare 35. X80-tågen ska ersätta de äldsta Reginatågen – X11, X12 och X14 – och kommer att köra i hela regionen, förutom på Kinnekullebanan. De nya tågen är

Annika Lindahl.

FAKTA X80

Längd: 80 meter
Tjänstevikt: 173 ton
Antal sittplatser: 270
Maxfart: 200 km/h
Tillverkare: Alstom
Modell: Avelia Stream Nordic X80

mer energieffektiva eftersom de väger mindre, har lägre luftmotstånd och återvinner el vid bromsning. De har också utvecklats utifrån både resenärernas och tågpersonalens önskemål och behov.

– Under utformningsfasen har fokusgrupper varit involverade och haft stort inflytande. Förarplatsen är till exempel uppdaterad och anpassad utifrån lokförarnas önskemål kring ergonomi och arbetsmiljö, säger Annika Lindahl.

Vilka är de största skillnaderna jämfört med de äldre tågen?

– Skillnaderna är jättestora. X80 är ett modernt tåg som påminner om ett snabbtåg. Allt från komforten med bekvämare säten till att det finns wifi och goda förutsättningar att arbeta under sin resa. Tågen är också tystare och går jämnt och fint. Det blir verkligen ett stort lyft för både resenärer och personal! ☺

MALIN DITTMER

Visionsbild för hur Engelbrektslänken kommer att se ut när den är färdigbyggd år 2027.

Engelbrektslänken gör spårvagnsnätet mer flexibelt

Arbetet med den nya spårvägsförbindelsen Engelbrektslänken har börjat och kommer att pågå fram till våren 2027. Bygget påverkar både buss- och spårvagnstrafiken i olika etapper.

ENGELBREKTSLÄNKEN byggs på Engelbrektsgatan, mellan Södra vägen och Skånegatan, för att göra spårvagnsnätet mindre sårbart vid störningar.

– Det kommer att vara en viktig länk som ska göra det enklare att leda om spårvagnstrafiken vid både planerade och akuta omläggningar. Tanken är också att skapa en tryggare och mer tilltalande stadsmiljö och underlätta för gång- och cykeltrafiken i området, säger Karoline Höög, projektledare för trafikomläggning på Västtrafik.

Arbetet startade i maj och kommer att påverka både buss- och spårvagnstrafik i olika etapper fram till våren 2027. Under somma-

ren sker arbetet i korsningen mellan Engelbrektsgatan och Södra vägen och busstrafiken mellan Heden och Korsvägen läggs om fram till mitten av augusti. Busslinjerna 18, X4, X6 och Flygbussen har under den här tiden ändrade körvägar och indragna hållplatser. Bygget påverkar även regiontrafiken.

– Hållplatsen Korsvägen är indragen för linjerna 100, 101, 102 och 300 som i stället kör direkt mellan Delsjömotet och Åkareplatsen. Den här omläggningen pågår ända fram till 1 oktober, säger Karoline Höög.

Det görs en stor insats för att nå ut med

information om de förändrade kör- och resvägarna till både förare och resenärer – både på hemsidan, i To Go-appen och genom hållplatsanslag och fysiska skyltar. Det kommer också att finnas informatörer på flera platser under hela sommaren.

– **VI HAR BLAND** annat satsat mycket på att vara i Borås eftersom 100-bussen påverkas under så lång tid. Det finns såklart också information i To Go-appen där man kan trycka på en kon för att komma vidare till mer information på hemsidan, säger Karoline Höög.

” Vi har ju alltid spårarbeten under sommaren, men i år är det lite mer utmanande än vanligt.”

KAROLINE HÖÖG, PROJEKTLEDARE FÖR TRAFIKOMLÄGGNING PÅ VÄSTTRAFIK

Så påverkas kollektivtrafiken

Kollektivtrafiken påverkas i flera etapper fram till våren 2027.

- ▶ Busslinjerna 18, X4, X6 och Flygbussen får ändrade körvägar och indragna hållplatser.
- ▶ Regionbuss 100, 101, 102 och 300 kör inte via Korsvägen utan går direkt mellan Delsjömotet och Åkareplatsen.
- ▶ Spårvagnslinjerna 4 och 5 får ändrade körvägar under sommaren 2026 och påsken 2027.

Här finns uppdaterad och mer detaljerad information om omläggningarna som sker i samband med bygget av Engelbrektslänken samt sommarens övriga omläggningar.

Engelbrektsgatan och korsningen vid Södra vägen stängs. Högersvängen från Engelbrektsgatan till Södra vägen (vit pil) är fortsatt öppen.

Mellan 15 juni och 17 augusti kommer det även att vara ett spårstopp. Då är hållplatsen Berzeligatan indragen och linje 4 och 5 kör andra vägar.

– Det kommer vara störst påverkan på trafiken under den här perioden, eftersom det då är buss- och spårstopp samtidigt, säger Karoline Höög.

UNDER SOMMAREN PÅGÅR flera andra spårarbeten i centrala Göteborg, bland annat vid Domkyrkan, Sahlgrenska, Valand och Åkareplatsen.

– Vi har ju alltid spårarbeten under sommaren, men i år är det lite mer utmanande än vanligt eftersom vi behöver väva in de övriga centrala spårstoppen i arbetet med Engelbrektslänken. Det kommer att vara många spårstopp samtidigt och vi kommer att behöva göra tillfälliga justeringar i omläggningarna. Man behöver därför hålla lite extra koll på vad som gäller, säger Karoline Höög. 📍

MALIN DITTMER

Fler störningar i sommar

Banarbete på Bohusbanan

Fram till 14 mars 2027 pågår ett banarbete på södra delen av Bohusbanan mellan Stenungsund och Göteborg. Följande stationer påverkas i båda riktningarna och ersätts med buss: Stenungsund, Stora Höga, Kode och Ytterby. Samtidigt fortsätter de pågående arbetena på norra Bohusbanan mellan Uddevalla och Strömstad till december i år, vilket också påverkar tågen.

Sommararbete på Västra stambanan

Den 22 juni startar Trafikverkets sommararbete på Västra stambanan. Det påverkar alla som reser på sträckan mellan Göteborg och Skövde. Under åtta veckor går inga tåg alls mellan Göteborg och Alingsås. 20–26 juli förlängs stoppet till Vårgårda. Bussar ersätter tågen mellan Göteborg och Alingsås. I Alingsås ansluter ersättningsbussarna till regiontåg vidare norrut. Arbetet påverkar även alla som reser mellan Uddevalla och Borås, som får byta tåg i Herrljunga. Sommararbetet pågår till den 16 augusti, då höstens arbete startar.

FRÅGA VÄSTTRAFIK

Hur bestäms priset på biljetter?

FRÅGA: Vem bestämmer vad biljetterna ska kosta?

SVAR: Det är politikerna i Västra Götalandsregionen (Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden) som sätter budgeten, beslutar om nivåer på biljettpriser och sätter mål för kollektivtrafiken. Varje kommun har möjlighet att göra egna tillköp av biljetter, till exempel skolkort eller seniorbiljetter. Kommunerna kan också välja att subventionera biljettpriserna för sina invånare. Västtrafik driver och utvecklar trafiken och våra tjänster runtomkring, utifrån politikernas mål. 📍

FRÅGA: Varför är periodbiljetterna billigare för boende i Göteborg?

SVAR: Sedan slutet av april är periodbiljetter i appen Västtrafik To Go billigare för göteborgare, eftersom Göteborgs Stad subventionerar en del av biljetten. För att främja det hållbara resandet med kollektivtrafiken har politikerna i Göteborgs Stad beslutat att ge sina invånare lägre priser på periodbiljetter. Det innebär att Göteborgs Stad betalar en del av biljettpriset för sina folkbokförda invånare. 📍

Har du en fråga? Skicka den till stralkastaren@vasttrafik.se

Ny rutt för självkörande bussen

Testerna med den självkörande bussen fortsätter i Göteborg. Nu går bussen på en ny rutt mellan Gustaf Adolfs torg och Chalmers.

EFTER DE TIDIGARE testerna mellan Polhemsplatsen och Gårda är den självkörande bussen tillbaka. Nu har den börjat köra en ny sträcka mellan Gustaf Adolfs torg och Chalmers, och passerar flera av Göteborgs mest trafikerade hållplatser, bland annat Domkyrkan, Grönsakstorget och Vasaplatsen.

Den nya sträckan ska ge bättre förutsättningar att testa tekniken. Bussen kommer till stor del att köra i egna körfält, till skillnad från i Gårda där trånga miljöer och felparkerade fordon påverkade testerna negativt.

Bussen körs med i upp till 40 km/tim och ska försöka följa trafikrytmen på sträckan, med goda säkerhetsmarginaler. En säkerhetsförare finns alltid bakom ratten och är ansvarig för körningen.

– Vi kommer vara i ständig dialog med de andra trafikföretagen som kör i området för att säkerställa att det inte blir störande. Vår instruktion till säkerhetsförarna är att ta över manuellt vid minsta upplevelse av att bussen stör den ordinarie trafiken, säger Adam Laurell, projektledare på Västtrafik.

Adam Laurell.

Projektet drivs av Västtrafik tillsammans med Vy Buss och Göteborgs Stad i nära dialog med ansvariga myndigheter.

Vad är viktigast att få ut av testet på den nya ruten?

– Vi har samma mål som tidigare att erbjuda linjetrafik med en självkörande buss och förstå hur processen och tekniken fungerar, samt få viktig återkoppling från våra resenärer, säger Adam Laurell. ☺

MALIN DITTMER

Fler elfärjor på älven

Nu går snart alla färjor i älvtrafiken i Göteborg på el. De befintliga båtarna har kompletterats med batterier och en helt ny elfärja kommer runt midsommar.

STYRSÖBOLAGET KÖR I dag sex båtar över älven – Älvsnabben 4 och 5, Älveli, Älvfrida, Elvy och Eloise. De två sistnämnda är byggda som elfärjor medan de övriga har konverterats till eldrift med batterier som komplement till de vanliga motorerna. Älvfrida ligger just nu på varvet för att få sina batterier och är tillbaka i trafik i juli.

– Tanken är att de konverterade färjorna bara ska gå på el och kunna snabbbladda vid Klippans färjeläge där vi har byggt en laddkran. Efter tolv minuters laddning kan de köra två varv till innan det är dags för laddning igen. Nattdladdningen sker på Lindholmen, säger Pontus Leyonberg, teknisk inspektör på Styrsobolaget.

En helt ny elfärja håller också på att byggas på ett varv i Finland. Den ska vara klar för leverans runt midsommar och kommer att få en mjukstart med lite ströturer under sommaren. Båten har fått namnet Elsnabben och kommer att börja trafikera linje 285 mellan Stenpiren och Klippan i höst.

– Våra pendelbåtar är dubbeländade, vilket betyder att de kan köra åt två håll. Elsnabben är mer en konventionell båt som liknar Älvsnabben till sitt utseende. Den är också lite mindre än våra andra båtar, eftersom den bara behöver ha kapacitet för 148 resenärer, säger Pontus Leyonberg.

Enligt det nya avtalet, som började gälla i december 2025, ska all trafik över älven vara fossilfri vilket den nu alltså blir. Förutom de stora miljövinster, med mindre utsläpp, får de drygt 3 000 000 resenärerna som varje år reser över älven även tystare resor. ☺

MALIN DITTMER

FOTO: MOA CARLSSON

Vid denna tidnings pressläggning är bussen tagen ur trafik efter en olycka 25 maj under premiärdagen för allmänheten. Mycket olyckligt inträffade en incident där bussen vid en inbromsning blev påkörd bakifrån av en spårvagn. Händelseförloppet analyseras nu noggrant tillsammans med berörda parter för att förstå vad som har hänt och om det finns behov av ytterligare åtgärder eller förbättringar. Händelsen är anmäld till Transportstyrelsen. Projektets fortsättning kommer att bedömas utifrån resultaten av den analys som nu genomförs.

HALLÅ DÄR ...

... **Maria Steg**, som kört postbåten Ingrid i Fjällbacka skärgård i 30 år. Den 15 augusti läggs linje 879 ner, hur känns det?

– Det känns sorgligt. Postbåten har funnits i nästan 100 år och betytt väldigt mycket för de boende i skärgården och kommunen. Trafiken började runt 1933 när skolan på öarna lades ner och flyttade till fastlandet. Förr fanns det ett hundratal hushåll här året runt, i dag är det mest sommarhus.

Du tog över trafiken 1996. Hur kom det sig?

– Jag hade nyligen flyttat till Dyngö och kände väl till postbåten. När skepparen som körde för Bohustrafiken skulle sluta skickade jag in ett anbud och vann uppdraget. Jag köpte en båt med plats för tolv passagerare, och sedan dess har det blivit många timmar på havet i skiftande väder.

Hur ser en arbetsdag ut för dig?

– Måndag–fredag går två turer mellan Fjällbacka och tio bebodda öar, en på förmiddagen och en på eftermiddagen. I dag är persontrafiken anropsstyrd och rundan tar två timmar beroende på hur många som kliver av och på. Nu för tiden kommer mycket av posten digitalt, så det är bara utdelning varannan dag. Sommartid kan det som mest bli 20 poststopp på Valö, Hjärterö, Dyngö, Fläskö, Florö, Hästvom, Gåsö, Kalvö, Korsö och Musö.

Vad kommer du att sakna mest?

– Människorna – alla tacksamma öbor och glada turister. Många har fått uppleva skärgården tack vare postbåten och jag har haft turister från många delar av världen ombord. Som öbo kommer jag sakna att kunna resa kollektivt och få min post till ön.

Vad ska du göra efter sommaren?

– Jag är 67 år och även om det känns vemodigt att sluta, ska det också bli skönt att slippa ansvaret. Och båten behåller jag, så kanske kör jag lite sjötaxi framöver. ☺

LINDA SWANBERG

FOTO: JONNY MEHTOLA

Styrsöbolagets nya elfärja Elsnabben har byggts på ett varv i finländska Kockola och förväntas vara klar för leverans till Göteborg runt midsommar.

FAKTA ELSNABBEN

- Längd: 24,8 meter
- Bredd: 6,3 meter
- Antal resenärer: 148
- Antal cyklar: 25
- Maxfart: 12 knop

FOTO: HENRIK OLAUSSON PALM

Postbåten på linje 879 läggs ner i augusti.

På Motorbranschens Tekniska Gymnasium utbildas framtidens bussförare. De allra flesta får jobb direkt efter utbildningen.

De ser en ljus framtid

Tillgång till kompetens är nyckeln till en trygg och pålitlig kollektivtrafik. Genom riktade utbildningsinsatser och satsningar på nyrekrytering skapas rätt förutsättningar.

Enligt Bijan Zainali, ordförande i Västtrafik och Svensk kollektivtrafik, måste branschen vara tillräckligt attraktiv för att både locka och behålla medarbetare.

TEXT: MALIN DITTMER FOTO: ANNA SIGVARDSSON HÖGBORG

Varför är det viktigt att skapa en attraktiv kollektivtrafikbransch?

– Kollektivtrafiken stannar utan sina förare och kundnära medarbetare! Just nu har vi ingen stor brist på personal i vår region, men vi vet att behovet av arbetskraft kommer att öka framöver när till exempel många bussförare går i pension. Då måste branschen vara tillräckligt attraktiv för att kunna locka till sig ny personal.

På vilket sätt jobbar Västtrafik med de här frågorna?

– Vi gör allt vi kan för att tillsammans med trafikföretagen skapa bra förutsättningar så att medarbetare inom kollektivtrafiken kan utföra sitt viktiga jobb. Bland annat har vi nya krav på god standard när det gäller arbetsmiljön i både buss- och tågupphandlingar.

Kan du ge exempel på andra satsningar som pågår?

– För att säkra kompetensen på lång sikt jobbar vi bland annat med projektet Kollektivtrafiken växlar upp, som leds av Folkhögskoleförvaltningen. Genom satsningar inom olika områden hoppas vi kunna stärka branschen så att medarbetarna utvecklas och trivs. Det gör vi till exempel genom att erbjuda möjligheter att förbättra sina språkkunskaper och genom att stötta partnerbolagen i att söka EU-medel för kompetensutveckling. Vi leder även ett nationellt samarbete kring hur vi kan skapa en attraktiv bransch.

Bijan Zainali är ordförande i Västtrafik och Svensk kollektivtrafik.

Vilka är Västtrafiks styrkor i det här arbetet?

– Den främsta tror jag är att vi tillhör Västra Götalandsregionen, en stor region med egna resurser och med ett övergripande ansvar för att vi har rätt kompetenser. Då blir det lättare att kraftsamla i hela organisationen. Sedan är vår modell med partnerskap ganska unik. Vi och trafikföretagen jobbar tätt tillsammans och försöker lösa problem. Vi har också många engagerade medarbetare som brinner för frågan.

Vad är målet med satsningarna?

– Det är samma mål som för vårt övriga arbete – att vi har en trygg, punktlig, tillgänglig och pålitlig kollektivtrafik som får människors vardag att fungera. En av förutsättningarna är att det finns förare som kör fordonen och det är därför vi måste locka fler till branschen och även få dem att vilja stanna kvar. ☺

Vägen till arbetslivet för nya förare

Med fokus på språk, praktik och nära samarbete med branschen utbildar Motorbranschens Tekniska Gymnasium (MTG) framtidens bussförare. Efter utbildningen får de allra flesta jobb.

MTG HAR TVÅ olika bussförarutbildningar: en med språkstöd och en utan. Just nu går cirka 70 elever i totalt fyra klasser på utbildningarna som riktar sig till vuxna mellan 20 och 65 år.

Eleverna läser ämnena yrkestrafik, persontrafik samt fordon och transport, och har en timmes körning i veckan. Utbildningen är tio månader, eller elva med språkstöd.

– Bussbolagen som anställer våra elever säger att det är stor skillnad i kunskap och att våra elever har bättre

kunskaper i svenska, säger Fehrat Mahmutovic, lärare på MTG.

MTG satsar mycket på språkutbildning. Alla elever har minst tre timmar i veckan då de lär sig yrkessvenska ord och begrepp.

– Många av våra elever är nyanlända och de har olika bakgrund – allt från högskoleutbildning till mycket begränsad skolgång. De står ofta långt ifrån arbetsmarknaden och detta blir deras möjlighet att få jobb, säger Fehrat Mahmutovic.

ENLIGT GÖTEBORGS STAD får 80 procent av MTG:s elever jobb efter utbildningen.

– Framtiden verkar lovande. Många vill åka buss med tanke på bränslepriserna, och Västtrafiks satsningar på elektrifiering och nya fordon gör kollektivtrafiken mer attraktiv, säger Fehrat Mahmutovic.

Sex-sju veckor av utbildningen är arbetsplatsförlagt lärande (APL) på ett bussbolag.

– Vi måste ordna praktikplatser åt alla och är beroende av bussbolagens goda vilja att hjälpa oss. Samarbetet med Nobina, Transdev och Keolis fungerar väldigt bra och vi skulle vilja utveckla det med fler. Vi utbildar ju deras framtida medarbetare, säger Fehrat Mahmutovic. ☺

HANNA KLUMBIES

”Framtiden verkar lovande. Många vill åka buss med tanke på bränslepriserna.”

FEHRAT MAHMUTOVIC, LÄRARE PÅ MTG

Fehrat Mahmutovic är lärare på Motorbranschens Tekniska Gymnasium och utbildar framtidens bussförare.

1. Vad lockade dig till yrket?
2. Vad ser du mest fram emot med att börja jobba som bussförare?
3. Hur ser du på framtiden för branschen?

A Pat Ly, 60 år

- 1 – Många i min ålder jobbar som bussförare och jag är en bra förare. Därför tycker jag att det här jobbet passar mig.
- 2 – Jag ser fram emot att se hur allt fungerar i verkligheten. Jag ser också fram emot jobbet överlag och att möta resenärerna.
- 3 – Kanske kommer det att vara AI som kör bussarna i framtiden, men än så länge är det i alla fall människor.

Saeedeh Mansour Dehghan, 40 år.

- 1 – Kombinationen av ansvar, service och att få köra. Jag tycker om att möta människor och att bidra till att deras resa känns trygg och smidig.
- 2 – Kontakten med resenärerna och att få vara ute i trafiken varje dag. Det känns spännande att få ett arbete där man gör nytta för många människor.
- 3 – Jag tror att framtiden för branschen är stark eftersom kollektivtrafiken blir allt viktigare i samhället.

Mohammed Al-Moamar, 41 år.

- 1 – Jag har taxikörkort och jobbade i flera år inom taxi, bland annat med färdtjänst för Västtrafik. Men när den branschen började gå dåligt bestämde jag mig för att skaffa busskörkort.
- 2 – Det är roligt att jobba med människor. Att bli bussförare ger mig chansen att hjälpa människor att komma till och från jobb och skola.
- 3 – Jag vet inte riktigt, men jag ser fram emot att utveckla mig inom branschen så långt jag kan.

Touraj Haerianardakani, 47 år.

- 1 – Jag har alltid varit intresserad av att köra och att arbeta med människor. Jag tycker att bussföraryrket är viktigt eftersom man hjälper många människor i vardagen.
- 2 – Att få börja arbeta och utvecklas i yrket. Jag vill köra på ett säkert sätt och ge bra service till resenärerna. Det ska också bli roligt att träffa olika människor varje dag och få mer erfarenhet.
- 3 – Jag tror att framtiden för branschen är stark eftersom kollektivtrafiken blir allt viktigare i samhället.

Satsning på språk ska stärka personal

En ny satsning ska ge stärkt stöd i svenska på kollektivtrafikens arbetsplatser. Genom språkombud får medarbetare bättre förutsättningar i sitt yrke.

UNDER VÅREN HAR medarbetare inom buss och biljettkontroll utbildats till språkombud. Satsningen är ett pilotprojekt inom Kollektivtrafiken växlar upp och syftet är att skapa språkutvecklande arbetsplatser där personalen får stöd i att utveckla sin svenska. En av dem som har gått utbildningen är Osman Karakaya, utbildningsansvarig på Nobina Sverige.

– Språket är viktigt på så många sätt. Flera av våra förare är högpresterande och har varit läkare, advokater och åklagare i sina hemländer. När de kommer hit och inte kan språket kan de få sämre självförtroende och skämmas. Genom språkligt stöd kan vi hjälpa dem tillbaka till sin fulla potential, säger han.

ARBETET MED SPRÅKOMBUD startade inom sjukvården, där man tog fram en metod för att stötta personer med svagare svenska och samtidigt förbereda arbetsplatsen på att ta emot dem. Resultaten var goda och bussbranschen såg potentialen i att använda sig av metoden.

Osman Karakaya.

– Inom vården handlade det om nyanställda. För oss gäller det medarbetare som redan jobbar hos oss, så modellen behöver anpassas till vår verksamhet, säger Osman Karakaya.

Än så länge har språkombuden på Nobina inte hunnit arbeta så mycket praktiskt, men en handlingsplan ska tas fram. Den ska identifiera problem och möjliga lösningar. Redan nu används appen Lingio, där förarna tränar på yrkessvenska.

– Vi har också pratat om att byta ut fackord som används i vardagen mot enklare ord. Vi har tänkt ha 'veckans ord' och sätta upp det på en tavla på depåerna med en mening om hur det används. I den dagliga informationen till förarna behöver vi nog också skriva kortare meningar och ha fler bilder, säger Osman Karakaya.

ETT STÄRKT SPRÅK bidrar till ökad trygghet och förståelse i arbetet, och till en bättre arbetsmiljö och service gentemot resenärerna. På lång sikt kan det också leda till färre konflikter, högre trafiksäkerhet och en mer inkluderande bransch.

– Vi samarbetar med andra bussbolag som också utbildat språkombud. Vi är konkurrenter, men också kollegor. I det här sitter vi i samma båt och behöver jobba tillsammans. Ett bolag kanske hittar en bra lösning och kan dela med sig av den till andra och vice versa, säger Osman Karakaya. ☺

HANNA KLUMBIES

Inom projektet Hållbara förare arbetar Vy Buss för bättre arbetsvillkor för kvinnliga förare.

Projekt för en mer jämlik arbetsmiljö

Skillnader i hur kvinnor och män upplever jobbet blev startskottet för ett nytt initiativ inom Vy Buss. Genom projektet Hållbara förare jobbar man för bättre arbetsvillkor för kvinnliga förare.

I VY BUSS årliga medarbetarundersökning för förare 2024 upptäcktes stora skillnader i svaren mellan män och kvinnor. Kvinnornas resultat var lägre på alla punkter. Främst kring arbetsmiljö och trivsel, men även för frågor om engagemang, tillit och ledarskap. Både kort och lång sjukfrånvaro visade sig också vara högre bland kvinnor.

– Både kvinnor och män ska tycka att det är lika toppen att gå till jobbet och det är viktigt att alla har en god och likvärdig arbetsmiljö. Uppenbarligen hade vi inte lyckats med det. Därför

ville vi gräva djupare i resultaten för att ta reda på orsaken, säger Anna Pettersson, HR-partner på Vy Buss i Göteborg.

UNDER HÖSTEN 2025 drog den operativa chefen för upphandlad trafik, Nathalie Bäckman, i gång projektet Hållbara förare tillsammans med HR-avdelningen. Kvinnliga representanter från olika depåer runt om i Sverige intervjuade sina kvinnliga kollegor om bland annat arbetsmiljö, trivsel och förslag på förbättringar. Därefter bjöds de utvalda kvinnorna in till en workshop i Göteborg för att dela med sig av det som kommit fram.

– Kvinnorna som var med blev boostade av att vi lyssnade på dem. De kunde också känna igen sig i varandras känslor och upplevelser, vilket gjorde att de inte kände sig lika ensamma, säger Anna Pettersson.

Efter workshoppen hade Vy Buss

Anna Pettersson.

en tydligare bild av de utmaningar som fanns. Det handlade bland annat om att inte vilja dela toalett med män, dåligt bemötande från manliga kollegor samt att frågor kopplat till detta som lyfts inte alltid hade hanterats på ett bra sätt av ledningen.

Workshoppen resulterade i en lista med olika åtgärder, som lättstyrda bussar, skyddsglas mellan resenärer och förare samt friskvårdstimme. Några åtgärder som redan genomförts är gratis mensskydd på depåer och kontor, separata toaletter för kvinnor och män, hijab i klädsortimentet och en workshop för chefer kring bemötande kopplat till kvinnliga medarbetare och kollegor.

EN ANNAN UTMANING som Vy Buss arbetar med är att bussföraryrket är mansdominerat. Fler kvinnor behöver lockas till branschen.

– Det finns mycket vi kan göra, men vi tror att vi behöver börja i den ände som vi har gjort nu. Vi behöver först komma till rätta med de problem som finns och få de kvinnor som redan arbetar hos oss att trivas. Då blir det lättare att rekommendera sitt jobb till andra kvinnor, säger Anna Pettersson. 🌟

HANNA KLUMBIES

Allt samlas i nya biljettläsaren

Senare i år börjar Västtrafiks nya biljettläsare installeras på bussar runt om i regionen. Förändringen kommer att göras stegvis, men när det är klart ska alla funktioner vara samlade i en maskin. Så här fungerar den.

TEXT MALIN DITTMER FOTO MOA CARLSSON
KÄLLA MARIA HESSELROTH

Mobilbiljetter (To Go)

Den optiska biljettläsaren börjar fungera direkt när den kopplas in. Den ersätter befintlig MV-utrustning (maskinell visering) där man i dag visar sina mobilbiljetter.

Skärm för information

Skärm som visar information om biljettens giltighet.

- Grön skärm = giltig biljett
- Röd skärm = ogiltig biljett (fel zon eller ej verifierbar biljett)
- Blå skärm = redan visad biljett

Resenären och föraren får även en återkoppling i form av olika ljud för olika typer av biljetter.

Resekort och betalkort

Avläsningsyta för det kommande nya resekortet, som ersätter Västtrafikkortet, samt för betalkort. Dessa funktioner kommer att aktiveras inom ett par år. Fram tills dess ska det nuvarande Västtrafikkortet visas för den gamla läsaren. Till en början är ytan därför täckt med en svart dekal för att undvika att det blir otydligt för resenärerna.

Fördelar med nya biljettläsaren

- Samtliga funktioner samlade i en maskin.
- Enkelt för resenären att köpa, blippa och använda sin biljett.
- Enkelt för föraren att avgöra biljettens giltighet och hjälpa resenärer vid frågor.
- Föraren behöver hantera färre enheter.
- Ett säkrare och mer robust system.

Vad händer framöver?

- **Sensommar/höst 2026:** Pilot i Alingsås.
- **Höst 2026–2027:** Installation av biljettläsare på bussar med maskinell visering. Nuvarande läsare för maskinell visering plockas bort på dessa bussar.
- **2027–2029:** Fortsatt installation av biljettläsare på bussar, tåg, båt och spårvagn. Lansering blippa med betalkort på nya biljettläsaren. Lansering av nya resekortet.
- **2029:** Fortsatt installation av biljettläsare och gammal utrustning plockas bort.

För fyra år sedan bestämde sig bussföraren Kenneth Rudström för att börja sjunga för sina resenärer. Det gör han fortfarande – och i mars utsågs han till regionens bästa bussförare.

TEXT: HANNA KLUMBIES FOTO: EMELIE ASPLUND

Kenneth blev bäst i Västsverige

UNDER NÅGRA veckor i februari och mars anordnade Västtrafik en tävling där resenärer fick nominera sin favoritbussförare.

Nästan 1 500 nomineringar kom in och efter ett utmanande juryarbete utsågs Kenneth Rudström på Nobina i Vänersborg till vinnare.

– Jag visste inte ens att tävlingen fanns, så det var en väldigt härlig överraskning och en underbar känsla. Det kändes som en julklapp som man inte önskat sig, men ändå vill ha och fick. Det är en stund jag kommer att bära med mig hela livet, säger han.

Kenneth fick flera nomineringar och en av de mest unika och personliga motiveringarna. På Bussförarens dag, den 18 mars, blev han kallad till ett möte av sin chef och fick veta att de skulle gå ut och titta på en buss. Runt hörnet väntade en grattiskommitté med blommor och presentkort.

– Det är hedersamt att få priset, men det är inget jag har skapat själv. Mina resenärer är lika underbara och fantastiska som de verkar tycka att jag är. Jag vill tillägna priset dem som väljer att resa med mig och som jag får möta och skapa härlig energi tillsammans med, säger Kenneth.

ALLT BÖRJADE FÖR fyra år sedan, när Kenneth mådde väldigt dåligt eftersom hans särbo fått en lungcancerdiagnos.

– Då kom jag på att jag kunde få

stöd från människorna i bussen – att jag kunde försöka hitta glädjen i dem. Jag fick också en lite ny syn på livet och ville vara mer ödmjuk mot andra, berättar han.

Kenneth frågade sina resenärer om någon fyllde år under månaden. Om så var fallet sjöng han ”Ja, må du leva” och andra resenärer stämde in i sången.

Sambon överlevde cancer, och Kenneth fortsatte att sjunga och kommer att göra det så länge det uppskattas. Ibland sjunger han kända låtar, men ofta hittar han på egna melodier och texter.

– Det kan vara en liten sång på 30 sekunder för att visa att jag uppskat-

KENNETH RUDSTRÖM

Ålder: 56 år.

Bor: Vargön.

Familj: Särboförhållande.

Arbete: Bussförare på Nobina.

Intressen: Trädgården och vandra i naturen.

Egenskaper för en bra bussförare: Se alla och deras behov.

Gör resenärens dag så problemfri som möjligt.

tar resenärerna. Jag brukar sjunga en trudelutt som går: ”Vi reser gemensamt, det är inte ensamt, det är så underbart. Vi reser gemensamt, det är inte ensamt, det gör mig väldigt glad”.

Efter att Kenneth fick utmärkelsen Bästa bussföraren är det fler som känner igen honom. När han har rast och promenerar i Vänersborg kommer människor fram och pratar.

– De säger att jag är värd priset, och jag säger att det är tack vare dem. Jag vill inte sättas på piedestal för det här. Jag vill bara visa att vi gör skillnad när vi möts. Vi är inte ensamma.

KENNETH HAR ARBETAT som bussförare i 17 år. Innan dess jobbade han i 22 år på ett pappersbruk.

– Det var skiftarbete och ganska osocialt. När bruket lades ner 2009 ville jag hitta ett arbete nära hemmet, och då blev det bussförare. Det var inget drömyrke från början, men det blev ju hur bra som helst, säger han.

I dag ser Kenneth fram emot varje ny arbetsdag. Resenäerna ger honom energi och visar nyfikenhet och uppskattning. Han hoppas också att han kan få fler att se och visa omtanke för varandra.

– Jag vill bygga broar mellan människor, oavsett vilket ursprung de har. I bussen ska det inte finnas något utanförskap. Det gör min dag när vi kan glädja varandra, se varandra och kanske sjunga tillsammans, säger Kenneth. ☺

Ett vinnande sätt

Utdrag ur den vinnande motiveringen, skriven av resenären Minna Heikkinen:

”Jag kände inte till Kenneth förrän min pappa nämnde att han hade upplevt en resa med en härlig bussförare som sjöng hela vägen från Överby till Trollhättan. Ett par månader senare upplevde jag det själv. Bussföraren hälsade på alla passagerare med ett varmt leende på läpparna när de klev på. Kenneth talade och sjöng hela vägen. Vi behöver verkligen personer som har samma energi som Kenneth. Han för folk samman med sin utstrålning och sprider verkligen glädje.”

Resenärerna gillar Kenneth Rudströms sätt att köra buss. Han vann Västtrafiks tävling där resenärer fick nominera sin favoritbussförare. Kenneth brukar bland annat sjunga trudelutter för att visa att han uppskattar resenärerna.

FOTO: FOLLOWING NYC

Station: World Trade Center Transportation Hub, New York, USA.
Byggår: 2016

Makalösa byggen under jord

Sju fantastiska tunnelbanestationer från hela världen

FOTO: ALEX FEDOROV

Station: Avtovo, Sankt Petersburg, Ryssland.
Byggår: 1955.

FOTO: FLORIAN SCHÜTZ

Station: Georg-Brauchle-Ring, München, Tyskland. **Byggår:** 2003.

FOTO: PIOTR KRAJEWSKI

Station: Nowy Świat-Uniwersytet, Warszawa, Polen. **Byggår:** 2015.

FOTO: WORLDEXPLORER120322

Station: Formosa Boulevard, Kaohsiung, Taiwan. **Byggår:** 2008.

FOTO: JAMSHID NURKULOV

Station: Alisher Navoiy, Tasjkent, Uzbekistan. **Byggår:** 1984.

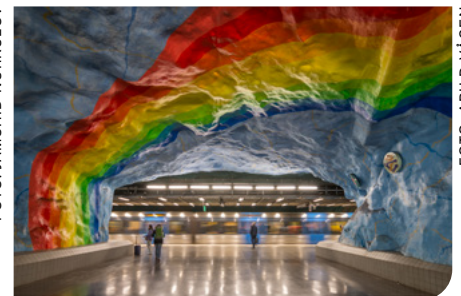

FOTO: ARILD VÅGEN

Station: Stadion, Stockholm, Sverige. **Byggår:** 1973.

JERKEN JERKENSTAM

Ålder: 71 år.

Bor: I Gräfsnäs utanför Alingsås.

Jobbar som: Pensionerad bussförare som kör extra för Vårgårdabuss.

Intressen: Bussar i alla former – samlar bland annat på mini-bussar. Skriva noveller.

Mitt första bussminne:

När jag var fem år rymde jag hemifrån och cyklade till busstorget i Trollhättan. Bussarna gick två gånger i timmen, kvart i och kvart över.

”Jag skrev novell om min kärlek till en buss”

”JAG HAR KÖRT buss i 42 år och det är ta mig tusan fortfarande lika roligt. Känslan när man på morgonen sätter sig i en nytvättad buss och startar motorn, det är eufori.

Innan jag blev bussförare jobbade jag som resande försäljare. En fredag fick jag sju busslektioner i present av min fru och direkt efter helgen satte jag i gång. Först körde jag extra, men efter något år valde jag bort både tjänstebil och halva lönen för att köra buss på heltid. Det har jag aldrig ångrat.

Under åren har jag varit med om otroligt många roliga möten och spännande händelser. Bland annat körde jag under Göteborgskravallerna. Vid Hvitfeldtska stoppades bussen och vi utsattes för stenkastning. Jag fick backa

därifrån och körde sedan med poliseskort till Centralen. Under natten användes bussen som tillfälligt häkte i väntan på förhör. Tänk att man har fått vara med om en sådan sak!

Jag har varit pensionär i sex år, men kör fortfarande extra. Jag gillar morgonpassen bäst. Då får jag också tid till annat, som att skriva noveller. Jag skriver om allt möjligt, saker jag varit med om och personer jag mött. Men många av mina noveller är relaterade till bussar på olika sätt. En handlar om min kompis 1225 och den fick faktiskt ett omnämnande i en novelltävling i tidningen Skriva. Det var nog ingen som hade skrivit om sin kärlek till en buss förut.”

LINDA SWANBERG

Så gör du jobbet mer inkluderande för alla

De flesta vill ha en bra och schysst stämning på jobbet. Ändå visar forskning att hbtqi-personer fortfarande riskerar att möta kränkningar och taskiga kommentarer. Ofta handlar det inte om stora saker, utan om hur vi beter oss mot varandra varje dag. Här är några enkla tips på hur du kan bidra till en bättre arbetsplats för alla.

TEXT: LINDA SWANBERG ILLUSTRATION: KEN NISS

1 Ha koll på grunderna

Du behöver inte kunna alla begrepp, men en grundläggande förståelse gör stor skillnad. Vad betyder hbtqi? Vad innebär queer? Vad är könsidentitet? När du har koll på begreppen blir det lättare att bemöta kollegor med respekt och undvika missförstånd. Att visa att du vill förstå är en bra start.

3 Lyssna och visa respekt

Respektera hur andra vill bli bemötta och vad de kallar sig själva. Det gäller till exempel pronomen. Om du är osäker – fråga på ett respektfullt sätt. Att lyssna och anpassa sig visar att du tar din kollega på allvar.

2 Utgå inte från att alla är lika

Det är lätt att ta saker för givet, som att alla är heterosexuella eller lever på samma sätt. Men sådana antaganden kan göra att kollegor känner sig utanför. Testa att använda öppnare formuleringar i vardagen, till exempel "partner" i stället för "man" eller "fru". Små ordval kan göra stor skillnad.

FAKTA VAD BETYDER HBTQI?

Hbtqi är ett paraplybegrepp för homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter samt intersexpersoner.

5 Stötta dina kollegor

Om någon blir utsatt eller hamnar utanför, våga visa att du står på deras sida. Det kan vara att säga ifrån i stunden eller att ta ett snack efteråt. Att känna stöd från kollegor är en viktig faktor för trygghet och trivsel på jobbet.

4 Säg ifrån när något inte känns okej

Skämt eller kommentarer kan uppfattas olika. Det som är tänkt som humor kan sårå någon annan. Om något känns fel – säg ifrån. Du behöver inte göra en stor grej, ett lugnt påpekande räcker ofta. Att inte skratta med när någon skämtar är också ett sätt att markera.

6 Bidra till en öppen och trygg stämning

Ett bra arbetsmiljö skapas tillsammans. När det finns en öppenhet kring hur ni pratar med varandra blir det lättare att undvika missförstånd och skapa trygghet. Du behöver inte vara perfekt, men du kan bidra till att alla känner sig välkomna.

Regnbågsflaggade fordon under Pride

VÄSTTRAFIK STÖDJER PRIDES arbete för ett tolerant samhälle och alla människors lika värde. I de städer som firar Pride flaggas därför fordonen med regnbågsflaggan. Detta för att visa att kollektivtrafiken är till för alla och att alla ska känna sig välkomna och trygga hos oss. Västtrafik ställer sig helhjärtat bakom visionen om en jämlik och inkluderande värld fri från fördomar och diskriminering. Detta

står regnbågsflaggan för. Syftet är att motverka fördomar och diskriminering på grund av sexuell läggning, könsidentitet och/eller -uttryck.

- Vi flaggar för ett öppet samhälle.
- Vi flaggar för en värld utan diskriminering.
- Vi flaggar för mångfald.
- Vi flaggar för en kollektivtrafik på jämlika villkor.

Vill du lära dig mer?

Ladda ner en guide om arbetsmiljö för hbtqi-personer (2024) på Arbetsmiljöverkets hemsida, av.se. På rfsi.se finns också mycket fakta och fler tips.

B

Hållbart med PostNord
Sverige, Port Payé

Posttidning - Ej retur

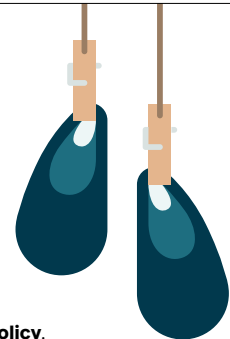
20467503

Avsändare: Västtrafik, Box 123, 541 23 Skövde

Sommarmarkryss

Det är återigen dags för ett somrigt kryss! Fem vinnare får ett Superpresentkort på 200 kronor. Skicka in ditt svar senast 31 augusti, tillsammans med namn och adress, till stralkastaren@vasttrafik.se. Lösningen och vinnarna presenteras i nästa nummer. Lycka till!

Västtrafik hanterar personuppgifter enligt dataskyddsförordningen, mer information finns på vasttrafik.se/integritetspolicy.

En del av
VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

BLOM- MA	STADI JAPAN	SOL- LJUS	HÅLLA PÅ MED ARBETE	FLYG- BOLAG	AnBild- rutan Anette Nilsson	SYN- ORGAN		← VATTEN- VÄXTER												
→			DÅLIGT	→																
GRISBO STAD VID VÄTTERN					ANDAS FISK MED RESOR															
→																				
HUVUD- GRÖN- SAK				BARN DEL AV FOT																
→					TOLV MÅ- NADER VERDI- OPERA															
SLOTTS- LIK BYGG- NAD	VATTEN- VÅGAR		HÖJDER TURKISK STAD				SÄKER- HET GRIPA	↓						LÅT SOM FÄGEL- UNGE	↓	TRÅD LÅNGS VÄG GRÄTT	↓	FÅR BUSS VID SLUT- STATION	↓	DE FÖRO- RENAR LUFTEN
LEDIG NATRIUM FÖR KEMIST				VISAR NÅR TÅG KOMMER DRYCK														UNDER HINGS- BRON MYNT		
→		LEKER MED BOLL SÄGER FÖR- VÄNAD												DEN VISAR RIKTNING TILLAGA						ARBETS- PLATS FÖR FÖRARE
SNUR- RAT														DÖD DJUR- KROPP		RESA MELLAN HEM OCH JOB				
→				SJÖNG OM WATER- LOO		CIRKEL- FORMAT HÅLLER FÖRARE I					HAR LOTT- VINNARE		OORD- NING VATTEN- FARKOST							
PRES- SAS UR OLIV		LURA KLOCKA									↓	FÖRE MARIA I BÖN	→		KEMI KORT KILO- GRAM					
VASS PÅ VINTER- DÄCK					VÄRLDS- DEL								ROMAN GÖTE- BORGS- TIDNING		INTE					
→					FINGER- ANTAL				TÅG- ELLER BUSS- STARTEN											
ÄNGEL		HANTE- RAS GODS VID													POSI- TIVT SVAK					

FOTO: ANNA SIGVARDSSON HÖGBORG